

2022/2051(INL)

6.12.2022

STALIŠČE V OBLIKI PREDLOGOV SPREMEMB

Odbora za pravice žensk in enakost spolov

za Odbor za ustavne zadeve

o predlogih Evropskega parlamenta za spremembo temeljnih pogodb
(2022/2051(INL))

V imenu Odbora za pravice žensk in enakost spolov: Lina Gálvez Muñoz
(poročevalka)

PA_NonLegPosition

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za pravice žensk in enakost spolov predlaga Odboru za ustavne zadeve kot pristojnemu odboru naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog resolucije

Uvodna izjava A a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Aa. ker mora Unija pravice žensk in dosežke na področju enakosti spolov zaščiti pred različnimi poskusi ogrožanja teh pravic, ki so bili opaženi v nekaterih državah članicah in po svetu, s tem da jih vključi v celoten pravni okvir Unije, med drugim s spremembo Pogodb EU in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) na način, ki bo zagotavljal popoln dostop do temeljnih pravic za vse in določal pravice žensk po vsej Uniji in se bo med drugim osredotočal na prost, ozaveščen, univerzalen in popoln dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, vključno z varnim in zakonitim splavom, polno udeležbo žensk na trgu dela z učinkovitimi jamstvi glede porodniškega dopusta, enakega dopusta za starša, plačanega in neprenosljivega starševskega dopusta, gibljivega delovnega časa in možnosti dela na daljavo, otroškega varstva v prostorih podjetja, storitev oskrbe in enakega plačila za delo enake vrednosti v skladu z načeloma 2 in 3 evropskega stebra socialnih pravic;

Predlog spremembe 2

Predlog resolucije

Uvodna izjava B a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ba. *ker je treba vzpostaviti pravico do zdravja s tem, da se vsem Evropejcem omogoči enak in splošen dostop preventivnega, kurativnega in kakovostnega zdravstvenega varstva po zmerni ceni; ker bi bilo treba izboljšati odpornost in kakovost naših zdravstvenih sistemov ter vzpostaviti evropsko zdravstveno unijo; ker bi bilo treba varovanje in izboljšanje zdravja ljudi, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, dodati med deljene pristojnosti med Unijo in državami članicami;*

Predlog spremembe 3

Predlog resolucije
Uvodna izjava C a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ca. *ker je boj proti nasilju na podlagi spola ključna prednostna naloga strategije Unije za enakost spolov in zunanjega delovanja Unije; ker je treba zdaj nasilje na podlagi spola zaradi razvoja na področju kriminala dodati na seznam področij posebno hudih kaznivih dejanj s čezmejnimi posledicami iz člena 83(1) PDEU, da bi lahko Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določila minimalna pravila za opredelitev kaznivih dejanj in sankcij;*

Predlog spremembe 4

Predlog resolucije
Uvodna izjava D a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Da. ker Listina določa glavne temeljne pravice in svoboščine ljudi, ki živijo v Uniji; ker so spolne in reproduktivne pravice, vključno z varnim in zakonitim splavom, temeljne pravice žensk, ki so z mednarodnim in evropskim pravom o človekovih pravicah zaščitene kot človekove pravice in jih je treba zagotoviti in okrepiti s primarnim pravom Unije; ker bi bilo treba pravico do splava vključiti v Listino, tako da bi jo kot deljeno pristojnost med Unijo in državami članicami dodali členu 35 Listine, ki zagotavlja varstvo in izboljšanje pravic do zdravja, Svetu pa bi bilo treba predložiti predlog za ustrezno spremembo Listine, saj neposredno vpliva na učinkovito uveljavljanje pravic, priznanih v Listini, kot so človekovo dostojanstvo, osebna avtonomija, enakost in telesna celovitost;

Predlog spremembe 5

Predlog resolucije
Uvodna izjava E a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ea. ker sta vključevanje načela enakosti spolov in priprava proračuna ob upoštevanju vidika spola splošno priznani strategiji in orodji za doseganje enakosti spolov z zagotavljanjem vključevanja vidika spola v oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje vse zakonodaje, politik, programov in ukrepov v celotnem ciklu politike; ker vključevanje načela enakosti spolov in priprava proračuna ob upoštevanju vidika spola na vseh področjih politike in v institucijah na ravni Unije in nacionalni ravni potekata razdrobljeno; ker bi moralo biti vključevanje načela enakosti spolov medsektorsko načelo, zapisano v Listini;

Predlog spremembe 6

Predlog resolucije

Uvodna izjava F a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Fa. *ker se s fiskalnimi in proračunskimi politikami Unije ter nacionalnimi fiskalnimi in proračunskimi politikami ne bi smele povečevati obstoječe razlike med spoloma, vključno s plačilno vrzeljo med njima, ali odvrčati ženske od vstopa na trg dela, da bi tam ostale ali da bi se ponovno vključile vanj; ker bi morala Konferenca revizijo Pogodb uporabiti za vključevanje enakosti spolov v gospodarsko in socialno upravljanje, da bi zmanjšali revščino, socialno izključenost in diskriminacijo ter spodbujali enakost spolov, kot je zapisano v členu 3(3) PDEU; ker neenakosti zlasti prizadenejo ženske v vsej njihovi raznolikosti in se v Uniji vsakodnevno slabšajo; ker bi bilo treba člene od 110 do 113 o davčnih določbah in šesti del naslova II PDEU o finančnih določbah uporabljati v skladu s temeljnim načelom enakosti spolov iz člena 8 PDEU in člena 23 Listine, pri čemer je horizontalni cilj Pogodb doseči popolno odpravo razlik med spoloma v vseh politikah;*

Predlog spremembe 7

Predlog resolucije

Uvodna izjava G a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ga. *ker celovito izvajanje določb Pogodb in Listine o enakosti in boj proti diskriminaciji na vseh področjih pomenita, da so podatki, povezani z enakostjo, vključno s podatki, razčlenjenimi po spolu, družbenem spolu,*

rasi in narodnosti, spolni usmerjenosti in identiteti, na voljo zakonodajalcem in oblikovalcem politik, da lahko razumejo in razkrivajo vse vrste in razsežnosti diskriminacije, vključno s presečno in institucionalno diskriminacijo, in se bojujejo proti njim; ker bi morale Komisija in države članice sprejeti potrebne ukrepe za zbiranje zanesljivih in primerljivih podatkov, ki bi omogočili napredek pri izvajanju strategije EU za enakost spolov, ob polnem spoštovanju načel in standardov Unije na področju varstva podatkov in temeljnih pravic;

Predlog spremembe 8

Predlog resolucije

Uvodna izjava H a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ha. ker je Konferenca o prihodnosti Evrope potrdila, da državljani cenijo prisotnost in prispevek žensk na vodilnih položajih in v katerem koli poklicu; ker bi morali institucije Unije in sorodni organi to v celoti upoštevati in biti zgled ter si prizadevati za uravnoteženo zastopnost spolov, zagotoviti raznolikost in si prizadevati za enako zastopnost spolov v svoji sestavi;

Predlog spremembe 9

Predlog resolucije

Uvodna izjava I a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ia. ker je Konferenca o prihodnosti Evrope potrdila, da se državljani zanimajo za enakost spolov s spodbujanjem ženskega podjetništva in poslovnega okolja ter žensk na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike in

jo podpirajo;

Predlog spremembe 10

Predlog resolucije

Odstavek 1 – točka a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(1) Pogodba o Evropski uniji (PEU) se spremeni:

(a) v členu 2 se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost spolov.“

Predlog spremembe 11

Predlog resolucije

Odstavek 1 – točka b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(1) Pogodba o Evropski uniji (PEU) se spremeni:

(b) v členu 3(3) se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Bori se proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter spodbuja socialno pravičnost in varstvo, enakost spolov, medgeneracijsko solidarnost in varstvo otrokovih pravic. Navedeni cilji so opredeljeni s konceptom pravičnega socialno-ekonomskega upravljanja, da bi zmanjšali neenakosti in dosegli enakost spolov. Vključevanje načela enakosti spolov je treba uporabljati kot medsektorsko načelo pri oblikovanju in izvajanju sekundarne zakonodaje Unije, da bi dosegli enakost spolov.“

Predlog spremembe 12

Predlog resolucije

Odstavek 1 – točka c (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(1) Pogodba o Evropski uniji (PEU) se spremeni:

(c) v členu 13 se doda naslednji odstavek:

„5. Sestava institucij Unije ter upravljavskih in posvetovalnih organov, ki jih te institucije ustanovijo, je uravnotežena glede na spol ter zagotavlja raznolikost in enako zastopanost spolov.“

Predlog spremembe 13

Predlog resolucije

Odstavek 1 – točka d (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(1) Pogodba o Evropski uniji (PEU) se spremeni:

(d) v členu 21(1) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Unijo pri njenem delovanju na mednarodni ravni vodijo načela, ki so bila podlaga njenega nastanka, razvoja in širitve in ki jih želi s svojim delovanjem tudi spodbujati v svetu: demokracija, pravna država, univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, načela enakosti, vključno z enakostjo spolov, in solidarnost ter spoštovanje načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava.“

Predlog spremembe 14

Predlog resolucije

Odstavek 2 – točka a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(2) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) se spremeni:

(a) v členu 4(2) se točka (k) nadomesti z naslednjim:

„(k) skupna varnostna vprašanja na področju javnega zdravja, varovanje in izboljšanje človekovega zdravja in dobrega počutja, vključno z univerzalnimi in polnim dostopom do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, zlasti, vendar ne izključno, za ženske in dekleta.“

Predlog spremembe 15

Predlog resolucije

Odstavek 2 – točka b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(2) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) se spremeni:

(b) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Unija si pri vseh svojih dejavnostih prizadeva odpraviti neenakosti in diskriminacijo, povečati raznolikost in spodbujati enakost spolov z uporabo načela njenega vključevanja na vseh področjih politike in načela priprave proračuna, ki upošteva vidik spola, hkrati pa sprejeme presečni pristop.“

Predlog spremembe 16

Predlog resolucije

Odstavek 2 – točka c (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(2) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) se spremeni:

(c) člen 10 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 10

Unija si pri opredelitvi in izvajanju svojih politik in dejavnosti prizadeva preprečevati diskriminacijo na podlagi spola, družbenega spola, spolne identitete, spolnega izražanja, spolne usmerjenosti, spolnih značilnosti, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti ali starosti, pa tudi presečne diskriminacije, ter se boriti proti njej“;

Predlog spremembe 17

Predlog resolucije

Odstavek 2 – točka d (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(2) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) se spremeni:

(d) v členu 19 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ustrezne ukrepe za preprečevanje diskriminacije na podlagi spola, družbenega spola, spolne identitete in spolnega izražanja, spolnih značilnosti, spolne usmerjenosti, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti ali starosti ter za boj proti

njej.“

Predlog spremembe 18

Predlog resolucije

Odstavek 2 – točka e (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(2) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) se spremeni:

(e) v členu 83 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Evropski parlament in Svet lahko z direktivami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na področju oblik kriminala s čezmejnimi posledicami, ki so posebno hude zaradi narave ali vpliva teh dejanj ali zaradi posebne potrebe po skupnem boju proti njim.

Ta področja kriminala so: terorizem, trgovina z ljudmi in spolna zloraba žensk in otrok, nasilje na podlagi spola, nedovoljen promet s prepovedanimi drogami in orožjem, pranje denarja, korupcija, ponarejanje plačilnih sredstev, računalniški kriminal, kibernetško nasilje in organizirani kriminal.

Evropski parlament in Svet lahko na podlagi razvoja kriminala po rednem zakonodajnem postopku opredelita druga področja kriminala, ki izpolnjujejo merila iz tega odstavka.“

Predlog spremembe 19

Predlog resolucije

Odstavek 2 – točka f (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(2) Pogodba o delovanju Evropske

unije (PDEU) se spremeni:

(f) v členu 153(1) se točka (i) nadomesti z naslednjim:

„(i) spodbujanje enakosti spolov glede možnosti na trgu dela in obravnave pri delu;“

Predlog spremembe 20

Predlog resolucije Odstavek 2 – točka g (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(2) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) se spremeni:

(g) člen 157 se nadomesti z naslednjim:

(i) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Vsaka država članica zagotovi, da se načelo enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti uporablja za vse delavce na nediskriminatoren način, ki spodbuja enakost spolov.“;

(ii) v drugem pododstavku odstavka 2 se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„Enako plačilo za vse delavce na nediskriminatoren način, ki spodbuja enakost spolov, pomeni:“;

iii) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom sprejmeta ukrepe za zagotovitev uporabe načela enakih možnosti in za spodbujanje enakosti spolov na področju zaposlovanja in poklica, vključno z načelom enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti.“;

(iv) odstavek 4 se nadomesti z

naslednjim:

„4. Da bi zagotovili polno enakost spolov v praksi v delovnem življenju, načelo enakega obravnavanja državam članicam ne preprečuje, da ohranijo ali sprejmejo ukrepe, ki zagotavljajo posebne ugodnosti za ženske v vsej njihovi raznolikosti, da bi preprečili, odpravili in nadomestili vsakršno diskriminacijo, neenakost ali prikrajšanost v poklicnem življenju.“;

Predlog spremembe 21

**Predlog resolucije
Odstavek 2 – točka h (novo)**

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(2) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) se spremeni:

(h) člen 165 se spremeni:

(i) v odstavku 2 se sedma alineja nadomesti z naslednjim:

„– razvijanje evropske razsežnosti v športu s spodbujanjem pravičnosti in odprtosti pri športnih tekmovanjih in sodelovanja med organi, odgovornimi za šport, ter z varovanjem telesne in moralne celovitosti športnikov vseh spolov, zlasti najmlajših.“

Predlog spremembe 22

**Predlog resolucije
Odstavek 2 – točka i (novo)**

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(i) Izjava o členu 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (št. 19) se nadomesti z naslednjim:

„Konferenca se strinja, da si bo Unija v

okviru svojih splošnih prizadevanj za odpravo neenakosti med spoloma in diskriminacije v svojih različnih politikah prizadevala za preprečevanje vseh vrst nasilja na podlagi spola, vključno z nasiljem v družini, in boj proti njim. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da preprečijo in kaznujejo ta kazniva dejanja ter zagotovijo podporo, zaščito in odškodnino vsem žrtvam, pri čemer upoštevajo vidik spola pri razumevanju nasilja.“

Predlog spremembe 23

Predlog resolucije Odstavek 3 – točka a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(3) Listina Evropske unije o temeljnih človekovih pravicah (Listina) se spremeni:

(a) v členu 3 se spremeni naslov:

„Pravica do osebne celovitosti in telesne avtonomije“;

(b) v členu 3 se doda naslednji odstavek:

„3. Vsakdo ima pravico do telesne avtonomije, svobodnega, informiranega, polnega in univerzalnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter do vseh z njim povezanih zdravstvenih storitev brez diskriminacije, vključno z dostopom do varnega in zakonitega splava.“;

Predlog spremembe 24

Predlog resolucije Odstavek 3 – točka b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(3) Listina se spremeni:

(b) v členu 21 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Prepovedana je vsakršna diskriminacija na katerikoli podlagi, kot so denimo spol, družbeni spol, spolna identiteta in izraz, rasa, barva kože, etnično ali socialno poreklo, genetska značilnost, jezik, vera ali prepričanje, politično ali drugo mnenje, pripadnost narodnostni manjšini, premoženje, rojstvo, invalidnost, starost ali spolna usmerjenost.“;

Predlog spremembe 25

Predlog resolucije

Odstavek 3 – točka c (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(3) Listina se spremeni:

(c) člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

Enakost spolov

Enakost spolov je treba zagotoviti na vseh področjih in v družbenih krogih.

Vključevanje načela enakosti spolov se uporablja kot medsektorsko načelo pri oblikovanju in izvajanju sekundarne zakonodaje Unije in ne preprečuje ohranitve ali sprejetja ukrepov, ki zagotavljajo posebne ugodnosti v korist žensk v vsej njihovi raznolikosti.“

Predlog spremembe 26

Predlog resolucije

Odstavek 3 – točka d (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(3) Listina se spremeni:

(d) vstavi se naslednji člen:

„Člen 23a

**Pravica do dostopa do spolnega in
reproduktivnega zdravja in pravic**

**Vsakdo ima pravico do telesne
avtonomije, svobodnega, informiranega,
polnega in univerzalnega dostopa do
spolnega in reproduktivnega zdravja in
pravic ter do vseh z njimi povezanih
zdravstvenih storitev brez diskriminacije,
vključno z varnim in zakonitim splavom.“**

Predlog spremembe 27

**Predlog resolucije
Odstavek 3 – točka e (novo)**

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(3) Listina se spremeni:

**(e) v členu 33 se odstavek 2 nadomesti
z naslednjim:**

**„2. Za uskladitev družinskega,
zasebnega in poklicnega življenja ter za
spodbujanje enake porazdelitve obveznosti
oskrbe med moškimi in ženskami in da bi
odpravili razlike med spoloma pri
zaslužkih in plačah, ima vsakdo pravico
do zaščite pred odpustitvijo iz razloga,
povezanega z materinstvom, očetovstvom
ali oskrbo, pravico do enako plačanega
porodniškega, očetovskega in
oskrbovalskega dopusta ter drugih
prožnih ureditev dela.“;**

Predlog spremembe 28

**Predlog resolucije
Odstavek 3 – točka f (novo)**

Predlog resolucije

Predlog spremembe

(3) Listina se spremeni:

(f) člen 35 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 35

Zdravje, dobro počutje in oskrba

Zdravje se razume kot popolno fizično, duševno, čustveno in družbeno dobro počutje in ne le kot odsotnost bolezni ali poškodb.

Vsakdo ima pravico do kakovostne, dostopne in razpoložljive oskrbe po zmerni ceni, pravico do preventivnega zdravstvenega varstva in pravico do zdravniške oskrbe. Zagotovi se visoka raven varovanja zdravja ljudi, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami.“

Predlog spremembe 29

Predlog resolucije
Odstavek 3 – točka g (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

3. Listina se spremeni:

(g) v členu 51 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Določbe te Listine se uporabljajo za institucije in organe Unije ob upoštevanju načela subsidiarnosti ter za države članice. Zato spoštujejo pravice, upoštevajo načela in spodbujajo njihovo uporabo v skladu s svojimi pristojnostmi.“